

אנחנו נשאלים, אתם תענו

חשיפה: מחקר מקיף של המכון לאסטרטגיה ציונית מגלה כי מיליוני שקלים שהזרימו בשנים האחרונות ממשלות זרות לכיסי ארגוני השמאל בישראל, מימנו עשרות עתירות לבג"ץ נגד צה"ל והמדינה בתואנת פגיעה בזכויות אדם ■ רוב העתירות נדחו בזו אחר זו, אך השפיעו על הסיקור התקשורתי של ישראל בעולם, גררו תביעות בינלאומיות נגדה ואילצו את חיילי צה"ל להילחם בשדה הקרב עם פרקליטי צמוד ■ כך פעלה שיטת המימון – וכך הונח הבסיס לחוק עמותות השמאל שמטמיע בחודשים האחרונים את המדינה

נדב שרגאי

הרשם רבים לפני ש"אם תרצו" הציר הללו – "צ'לור" חוקרי המכון לאסטרטגיה ציונית אל"ם של מנחת עתירות שהגישו את פומת העסקת הקורן החדשה להשאלת ישראל את המשטרה ורומים רבים לפני שבת"כים אחוזים חזקה שטר עמדות השמאל – רוצה להיטיק, וגם העגל – עמדות או שלא, לכלי משחק בירי שני הצדדים.

עתירה גוררת עתירה

את העתירות היותר מפורסמות היא זו שהוגשה על ידי "הוועד הצבאי נגד עניינים" נגד הסיכולים הממוקמים. הוועד ממומן על ידי בריטניה ובעיקר על ידי האיוור, אירופי, שבשנת 2007, למשל, העביר לו כ-650 אלף שקלים. בבתי המשפט שב תחום מדיניות של האיוור האירופי הוגשו תביעות נגד ישראל על רקע אותן נסיבות שגבילולן הביעה בארץ העתירה לבג"ץ. למעשה, נעזר כאן הארגון הישראלי – במקרה זה "הוועד הצבאי נגד עניינים" – בכסף אירופי כדי לגרום לממשלת ישראל לקיים מדיניות העולה בקנה אחד עם האינטרס של תומכיו האירופאים, ומכוון עם עמדתו שלו.

הסיכול הממוקם נועד, כמובן, לפגוע באזרחים על הטרור ובכך לסכלו. הוא הופעל בצורה אינטנסיבית בתקופת שבה התפוצצו ברחובות ישראל מחבלים מתאבדים, נאחד נדרגו אלפים נפצעו. הוועד טען כי "פעולת הסיכול של אדם בשעה שאינו מהווה סכנה מיידית לאדם אחר, היא הוצאה להורג ללא משפט".

בג"ץ קבע שאין לקבוע בצורה גורפת שכל סיכול ממקור הוא אסור, כשם שאין לקבוע שכל סיכול ממקור הוא מותר. ישא בית המשפט העליון ראו אחריו בקע בקע כי על החוקים בכל מקרה להיבחן לגופו על עניין, ואת בהתאם למשפט הבינלאומי. בפועל השפיע העתירה, שהגיש ארגון ישראל הממומן על ידי סכס אירופי, על המדיניות והמדיניות הפוליטית של ישראל. בג"ץ השאיר פתח לעתירות נוספות, שאכן לא התממשו. עקבות עתיד "ש בגבול" נגד החלטת שלא לפתוח בחי קורה פלילית לאחר הסיכול הממוקם שביצע נגד פעיל המאס סלאח שחארה, הקימה הממשלה ונרת בריחה. זו קבעה כי "הוצאותה ולא מודירות של הפעולה נכונות במעורבותו לקוי ולא מובנות מבחן הפגיעה באזרחים". העתירה וספיקת בג"ץ גוררה סבי פוליטי כבנסת ובתקשורת, שבעקבותיו הוגשו סבי מר תביעה נגד בכירים ישראלים בפרשת חיטולו של שחארה. התביעה נטלה עיבוד חצי שנה.

אפילו כתב העת המכובד "International Criminal Justice", הוצא את

מטעם ארגוניסטי אוקספורד, הקדיש את אחד מגיליונותיו לפסיקת בג"ץ בנושא הסיכולים הממוקמים, ומשפטנים וחוקרים מהמובילים בתחום המשפט הבינלאומי פרסו עם את השקפתיהם. ארבל וגולובנסקי סבורים כי "אין זה מן הנמנע שצעם הירון בעתירה נגד הסיכולים הממוקמים יצר עמדה חילויה ומפיקה צה"ל העמדה לרון, ומנעה את ביצועם". יתרה מזה, "העתירה", כך עולה, "פתחה פתח לתביעות ולעתירות עתידיות כל ישראל וחילויה, הן בארץ והן מחוץ לה, וגם את כל עתירה לגופה נרחוה על ידי בית משפט בארץ ובח"ל" – המשתמע מעמם היתכנותן של עתירות אלו הוא שפעילות הסיכול הממוקם תושה מסבכה וכאופן גורף כשפע שאותו יש לחקור, וכי פעילות ביטחונית ישראלית מכלה מאפיינים של פשעי מלחמה". האשמה זו, כמעט מיותר לציין, וזה להר תקשורת וצבאי בארץ ובעולם.

אסטרטגיה גם בתוך הקו הירוק

רוב העתירות שהוגשו לבג"ץ על ידי הא"ר גונים נגדן התקשורת והמדיניות מעבר לקו הירוק. אלא שאותיות מהן ממחישות כיצד ארגונים שממומנים על ידי ממשלות זרות ממקשים להשי פיע על מפת ההתיישבות היהודית שבתחומי הקו הירוק. מטרת העתירות הללו, כך התרשמו חוקרי המכון, היא "לפגוע ביכולות של מדינת ישראל לקיים התיישבות יהודית ציונית באזורים בנחיים בישראל".

את הוועדה השאלמה לכך מצאו החוקרים ברבריה של פרוץ נעט זו, שהיתה תוספת כנסורת בועדת האוהד לזכויות האזרח לגיורתיק של עאלל. אומאן עקרא, כיבשלה להצטרף ליישוב קצרי פרופי זו כתבה כי "בועדות שהשתנו על האגודה לזכויות האזרח, אשר רנו בתיק, היה ברור שבקי רב המירכת המשפטית, וכן בקרב הציבור הרחב, עשרת התיק היתוספ כ"פניית", או "גיש", שתעיד "ש בגבול" נגד החלטת שלא לפתוח בחי קורה פלילית לאחר הסיכול הממוקם שביצע נגד פעיל המאס סלאח שחארה, הקימה הממשלה ונרת בריחה. זו קבעה כי "הוצאותה ולא מודירות של הפעולה נכונות במעורבותו לקוי ולא מובנות מבחן הפגיעה באזרחים". העתירה וספיקת בג"ץ גוררה סבי פוליטי כבנסת ובתקשורת, שבעקבותיו הוגשו סבי מר תביעה נגד בכירים ישראלים בפרשת חיטולו של שחארה. התביעה נטלה עיבוד חצי שנה.

אפילו כתב העת המכובד "International Criminal Justice", הוצא את

ידי ממשלות זרות, ועתירות נוספות באותו עניין הוגשו על ידי המרכז הערבי לתכנון אלטרנטיבי בשיתוף עם האגודה לזכויות האזרח. עתירה נוספת שבה היו מעורבים הארגונים "עראלה" ו"במקום" הוגשה על ידי זוג נעט נגד ארצות הברית בועדת קבלה ליישוב קרפט. עתירה אחרת הוגשה במער רבות של "עראלה" ו"במקום" נגד תוכנית "דרך הירון" שגיבש המינהל, להקמת 20 חוות בורדים באזור רמת הגלב, בטענה שהמטרה האמיתית מאחורי התוכנית היא השליטה גורמים יהודיים על אזור הגלב לשם יהודיו.

מושכים את התקשורת

עמותת "במקום", שמצויה באחר האינטרנט שלה כי על מנת להבטיח את עצמאותה אין היא מקבלת כל מימון ממשלתי או מפלגתי וכי הכניסיה מקורן בתרומות כלבר, קיבלה בשנת 2007 כמכסף ממשלות זרות 47 מיליון מתקציבה. החר רמים: האיוור האירופי, בריטניה, הולנד וגרמניה. "עראלה", המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי

תגובות

יריב אופנהיימר, שלום עכשיו: "מורכב בניסיון נוסף לא להתרומם עם העתירות לבג"ץ עצמן ועם הועדות המועצות שמחפשות בתבי המשפט. אם הפעילות ברובה טובה – אין זה ששנה מהמשפט, ואם היא מוקה – גם מימון בישראל הוא ארץ".

הוועד הצבאי נגד עניינים: "נמשיך לפעול כחוק ובשקיפת באמצעות מקורות המון הגר כרים. הופסק מינון פוסל. ממליא סגופי מיי, שממומנים על ידי גורמים חרים בעלי אינטרסים, מעודדים לפתוח עלינו בקיורת".

האגודה לזכויות האזרח: "כעמדתה עצמאית נחלטים, בתנאים לשיקול הענין, בנוגע לפעילות ובכלל זה הגשת עתירות".

עדאלה: "זו חלק מהתקשורת החוללת על עמדת המשפט הישראלית. ההסתיעות מימון זה, על מנת לקדם את שלטון החוק ועקרונות זכויות האזרח – היא לגיטימית".

נגד עניינים, "המוקד להגנת הפרט", "יש ריו", "עראלה", "רופאים לזכויות אדם", "רבינים למען זכויות אדם" וכן ארגונים פלשתיניים כמו "המרכז הפלשטיני לזכויות האדם".

העתירה הראשונה נרתמה. בג"ץ קיבל את עמדת המדינה, שהיא עושה כל שביכולתה על מנת לאפשר מעבר של מוצרים הומניטריים. השופטים החזירו עם זאת פתח לעתירות נוספות, בכפוף להשתנות הניסיונות העובדתית.

שתי העתירות הבאות שהוגשו באוקטובר 2007 ובמאי 2008 היו דומות. הן עסקו במגבלות שהטי"ה ישראל על אספקת דלקים לעזה. שתיהן נדחו. ב-2009 הוגשו שתי עתירות נוספות. באחת מהן נטען כי צה"ל יורה לעבר אמבולנסים של הצלב האדום והסדר האדום, ונוגע מהם לפנות פצועים, וגם הפעם בג"ץ הדיל את האחריות לסבלה של הצלב האדום והסדר האדום בעוד לפתחו של המאס

אף שהארגונים נחלו כישלון בשדה המשפטי, הם הצליחו להפוך את בית המשפט העליון לכלי שרת בעידו הערכה הפוליטית שניהלו. כלי התקשורת הצגו בדרחבה את עתירותיהם לבג"ץ צה"ל אולץ לפעול עם יועץ משפטי צמוד במהלך הכנון עופ"רת יצוקה, ובמערבה הצבאית של הארגונים סביב המצור על עזה הכשה ישראל את ספסל הנאשמים כאחריות לעושה קולקטיבית כלפי אזרחי עזה, פגיעה באזרחים ותגובות צבאיות ללא סופר"ציה. גם הצלב האדום קרא לישראל לאזן את צורכי הביטחון שלה מול צורכי האוכלוסייה הפלשתינית. גורמים בינלאומיים ומדינות זרות אימצו את המסגרת הבינלאומית וספקו הארגונים נגד מדינת ישראל, ובאביב 2010 התפרץ כוחב הרימו"ל ישראל כאחריות למשבר ההומניטרי בצרפת עזה ברמותו של המשפט המורסם.

אחד הגופים שהיו שותפים לעתירות הסדר"ת, ארגון "ג'ישה", דיווח במכתב משלו כי בשנים 2006-2009 מימנו האיוור האירופי ר"כמה מדינות אירופיות אינדיבידואליות רכישת דלקים עבור תחנת הכוח של עזה. האיוור האירופי וכמה ממשלות אירופיות נוספות, מדין צ"ח המכון לאסטרטגיה ציונית, תומכים כספית בג'ישה ובארגונים מוצרים שונים, דלקים וחשמל, תוך מתן מפקה לצרכים ההומניטריים של האוכלוסייה הפלשתינית ברצועה. אחרי שלעיד שלים נחשק כנסתו מעת לעת מעבריו הגבול עם הצרפת, וביו"ל 2006 הוגשה עתירה ראשונה על ידי "הנבחרות", שתעיד בהמשך שוב ושוב, בהרכבים משתנים: "במקום", "צבאל", האגודה לזכויות האזרח" (שרק חלק מועדי מתקציבה מגיע ממדינות זרות), "הוועד הצבאי

עתירות שמושיבות את מדינת ישראל ביניאטנאש
צדדו ארזון שאל
בשיח ג'ורא
צילום: ארזון חשוקן

העתירה נגד סיכולים

ממוקדים, שהגישו ארגון ישראלי הממומן בכסף מדיניות המבצעת והפוליטית של ישראל. בעקבות עתירת יו"ש נגד ההחלטה שלא לפתוח בחקירה פלילית לאחר הסיכול הממוקם של סלאח שחארה, הקימה הממשלה ועדת בדיקה

אף שהארגונים נחלו כישלון בשדה המשפטי, הם הצליחו להפוך את בית המשפט העליון לכלי שרת בידי המערכת הפוליטית שניהלו

כני התקשורת הציגו בהרחבה את עתירותיהם לבג"ץ. צה"ל נאלץ לפעול עם יועץ משפטי צמוד במהלך הכנון שופרת יצוקה

"צ'לור" לחון מאת עתירות חוקרו אותו. חוקרים עם אביל (מימין) ויאל גולובנסקי צילום: דודי ועקון